

เอกสารสาระสำคัญเกี่ยวกับ UPOV
อนุสัญญาระหว่างประเทศเพื่อการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่
International Convention for the Protection of New Varieties of Plants

ตอนที่ 1 UPOV และพันธุ์พืช (Variety)

ตอนที่ 2 ความต้องการพันธุ์พืชใหม่ (New Variety)

ตอนที่ 3 UPOV กับ ประโยชน์ที่สังคมจะได้รับ

ตอนที่ 4 การที่จะได้รับการคุ้มครอง และนักปรับปรุงพันธุ์พืช (Plant Breeders)

ตอนที่ 5 ข้อยกเว้น และเงื่อนไข

ตอนที่ 6 ผลกระทบ

*“To provide and promote an effective system of plant variety protection,
with the aim of encouraging the development of new varieties of plants,
for the benefit of society”*

UPOV mission statement

หมายเหตุ

ที่มา: แปลและเรียบเรียงจาก <https://www.upov.int/overview/en/upov.html>

All reproduction of information from the UPOV website and UPOV pictures shall be accompanied by an acknowledgment that the reproduction is published with the permission of the International Union for the Protection of New Varieties of Plants (UPOV), the owner of the copyright

ตอนที่ 1 UPOV และพันธุ์พืช (Variety)

<https://www.upov.int/overview/en/upov.html>

UPOV เป็นองค์การระหว่างประเทศ (The International Union for the Protection of New Variety) ตั้งอยู่ที่ กรุงเจนีวา สวิตเซอร์แลนด์ ก่อตั้งเมื่อ 1961 ที่กรุงปารีส ฝรั่งเศส ภายใต้ “อนุสัญญาระหว่างประเทศเพื่อการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่” (International Convention for the Protection of New Varieties of Plants) ที่ต่อมาได้ทำการปรับปรุงเมื่อปี 1972 1978 และ 1991

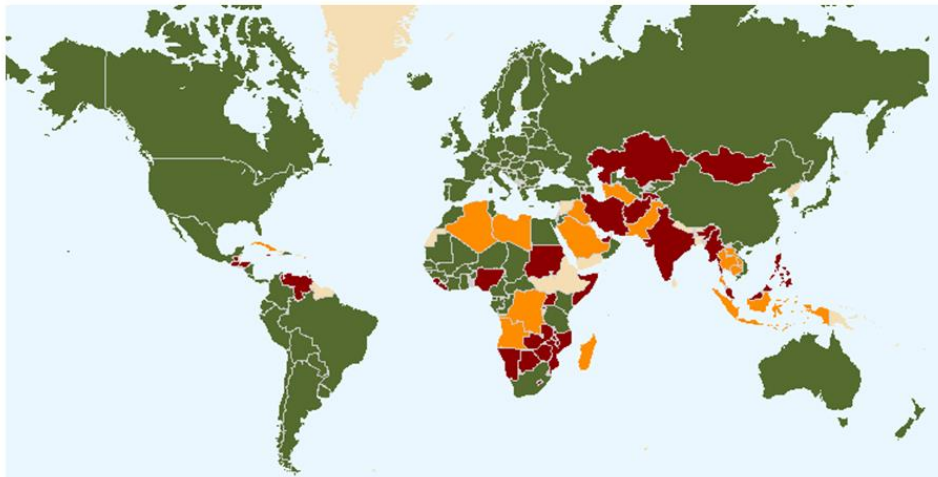
พันธกิจ UPOV “ให้และส่งเสริมระบบที่มีประสิทธิภาพในการคุ้มครองสิทธิในพืชพันธุ์ใหม่ เพื่อผลักดันการพัฒนาพืชพันธุ์ใหม่ ๆ ที่ให้ประโยชน์กับสังคม”

UPOV จึงเป็นองค์กรที่ผลักดันด้านการปรับปรุงพันธุ์พืช ด้วยการให้การรับรองสิทธิแก่นักปรับปรุงพันธุ์พืช โดยการให้สิทธิทางทรัพย์สินทางปัญญากับนักปรับปรุงพันธุ์พืชที่มีพืชพันธุ์ใหม่

สมาชิก UPOV ประกอบด้วย 79 สมาชิก ครอบคลุม 98 ประเทศ และ 2 องค์การระหว่างประเทศ (แสดงด้วยภาพพื้นที่สีเขียว)

UPOV STATUS

on February 2, 2024

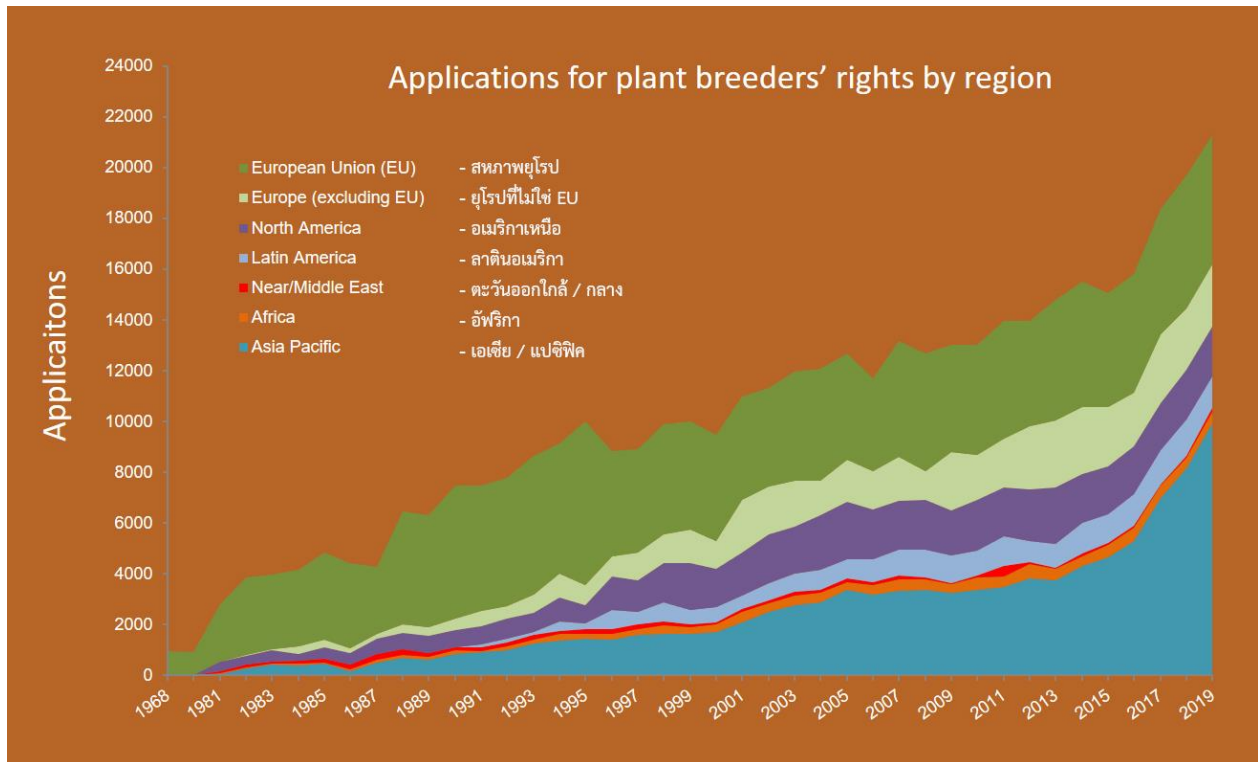

The boundaries shown on this map do not imply the expression of any opinion whatsoever on the part of UPOV concerning the legal status of any country or territory

UPOV

- Members of UPOV (79) (covering 98 States)
- Initiating States (18) and Organization (1)
- States (25) and Organization (1) in contact with the UPOV Office

- พัฒนาการของการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่

- สกุล ชนิดพืช (Species) กับ พันธุ์พืช (Varieties)

<https://www.upov.int/overview/en/variety.html>

ชนิดพืช (Species) เป็นการจัดกลุ่มพืชในชนิดเดียวกันตามหลักวิชาชีววิทยา ซึ่งภายในกลุ่มมีความหลากหลายในประเภทของพืช เกษตรกรและผู้ปลูกมีความต้องการพืชที่เฉพาะเจาะจงในการปรับตัวให้เข้ากับสภาวะแวดล้อมเฉพาะท้องถิ่นและการเกษตรกรรม

พันธุ์พืช (Varieties) คือ กลุ่มของพืชที่คัดเลือกจากในกลุ่มชนิดพืช (Species) ที่มีลักษณะที่เฉพาะเจาะจง อาทิเช่น คุณภาพ ผลผลิต การต้านทานโรคและแมลงศัตรูพืช

ชนิดพืช (Species)

พันธุ์พืช (Varieties)

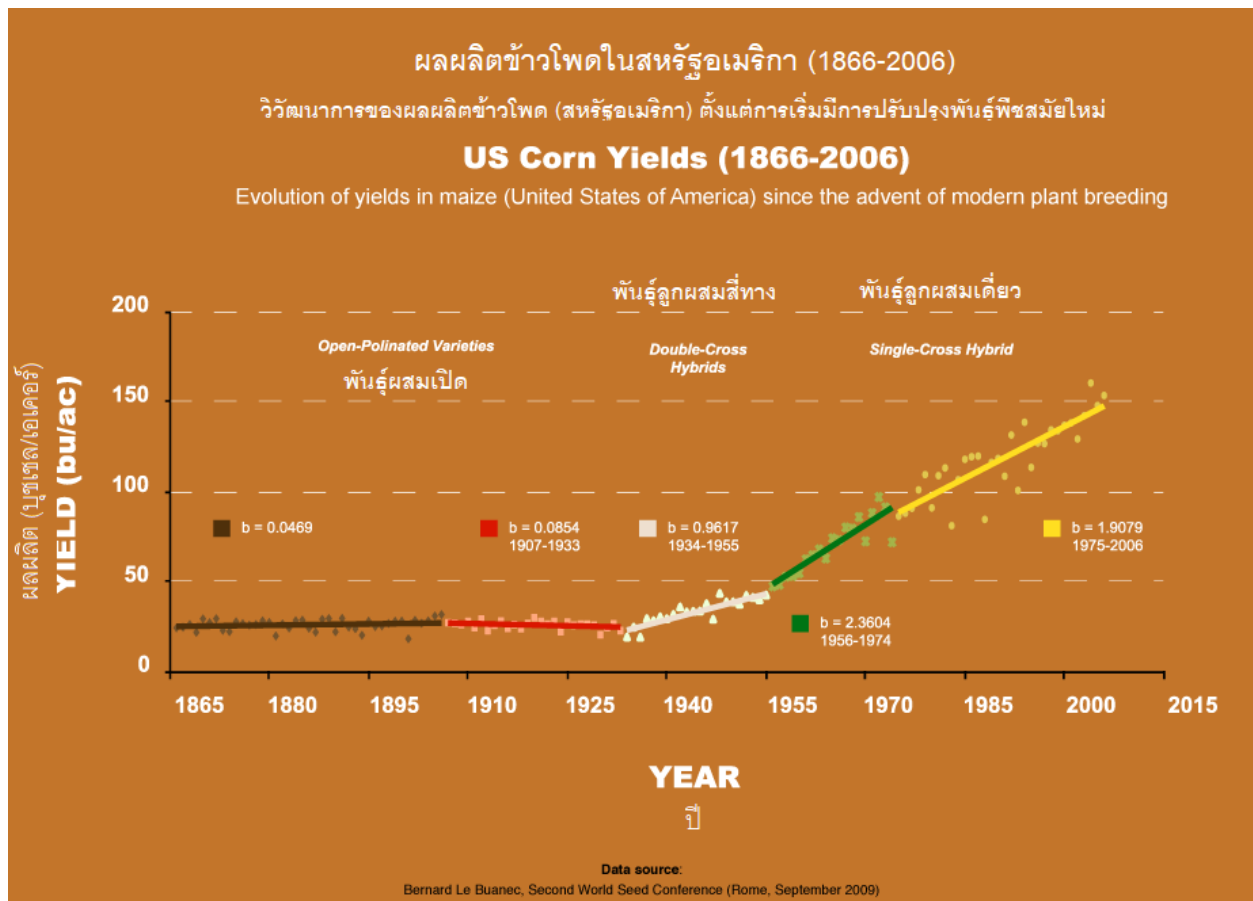
**** อนุสัญญา UPOV จะให้การคุ้มครองเฉพาะในระดับพันธุ์เท่านั้น ****

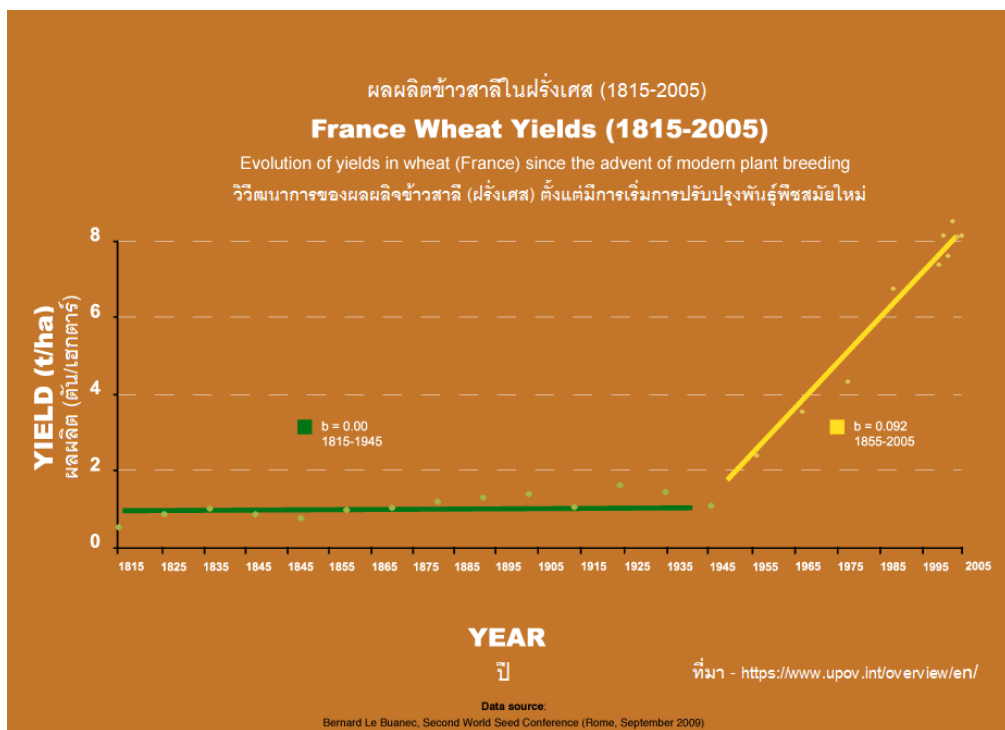
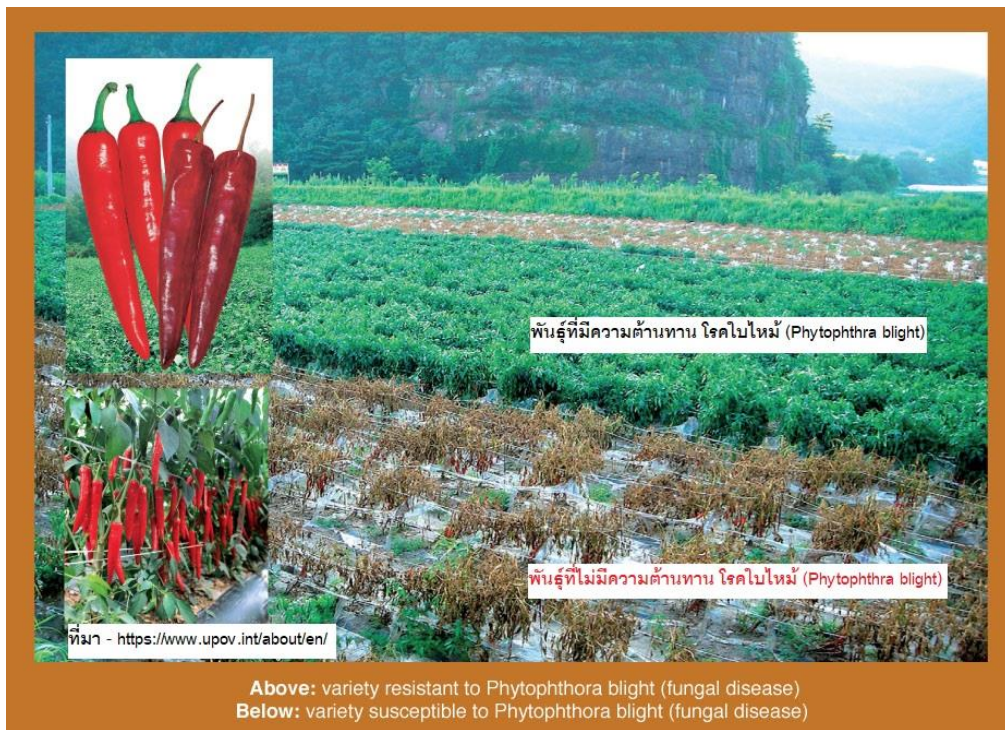
ตอนที่ 2 ความต้องการพันธุ์พืชใหม่ (New Varieties)

<https://www.upov.int/overview/en/improvement.html>

ทำไมเกษตรกรและผู้ปลูกจึงต้องการพันธุ์พืชใหม่ (New Varieties) จากนักปรับปรุงพันธุ์พืช

พันธุ์พืชใหม่ (New Varieties) การที่จะเป็น **พันธุ์พืชใหม่** ต้องประกอบไปด้วยคุณสมบัติ เช่น คุณภาพที่สูงขึ้น ผลผลิตที่ดีขึ้น ต้านทานต่อโรคและแมลงศัตรูพืช ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากในการที่จะเพิ่มผลผลิต คุณภาพของผลผลิตทางการเกษตร ไม้ผล และป่าไม้ โดยที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยมาก จึงกล่าวได้ว่า ความก้าวหน้าทางการเกษตรที่เกิดขึ้นในภูมิภาคต่าง ๆ ในโลกเรานี้เกิดมาจากการปรับปรุงพันธุ์พืชใหม่เป็นพื้นฐานที่สำคัญ

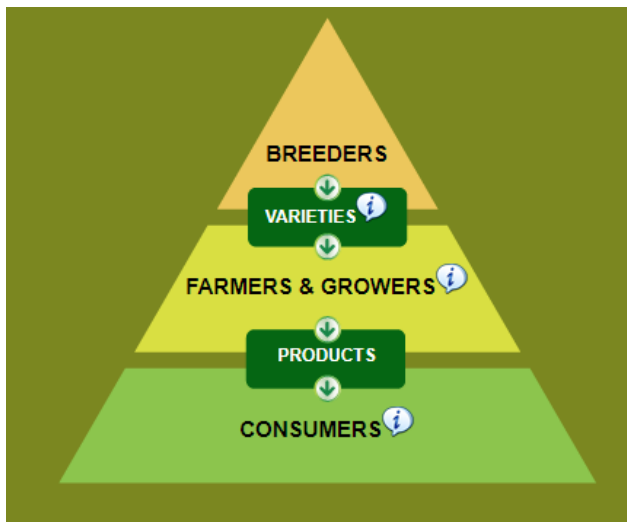

ตอนที่ 3 UPOV กับ ประโยชน์ที่สังคมจะได้รับ

ประโยชน์ที่สังคมจะได้รับจาก UPOV

<https://www.upov.int/overview/en/benefits.html>

กรณีศึกษา - การปรับปรุงพันธุ์พืช Rapeseed

ความสำคัญและขนาดของการให้ประโยชน์จากการปรับปรุงพันธุ์พืช จากตัวอย่างกรณี Rapeseed

ในอดีตนั้น น้ำมันที่ได้จาก Rapeseed มีไว้ใช้ในการหล่อลื่นเครื่องจักรไอน้ำ จนกระทั่งนักปรับปรุงพันธุ์พืชได้นำมาทำการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์จนกลายเป็นพืชสำคัญทางการเกษตร โดยในลำดับแรก ได้ทำการปรับปรุงพันธุ์ให้มีปริมาณสาร glucosinolate ลดลง จนสามารถนำมาใช้เป็นส่วนประกอบของอาหารสัตว์ได้ ต่อมา นักปรับปรุงพันธุ์พืชได้ทำปรับปรุงเพื่อลดปริมาณกรด erucic ลงมาจนทำให้สามารถใช้เป็นน้ำมันเพื่อการบริโภคของมนุษย์ได้ และในปัจจุบัน นักปรับปรุงพันธุ์พืชได้กำลังทำการปรับปรุงพันธุ์ เพื่อให้ได้พันธุ์พืชใหม่ที่มีปริมาณกรด oleic เพิ่มขึ้น และลดปริมาณกรด linoleic ลง อันยังประโยชน์ทางโภชนาการมากขึ้นต่อผู้บริโภค

ตัวอย่างประโยชน์ที่สังคมจะได้รับกรณีการปรับปรุงพันธุ์พืช Rapeseed

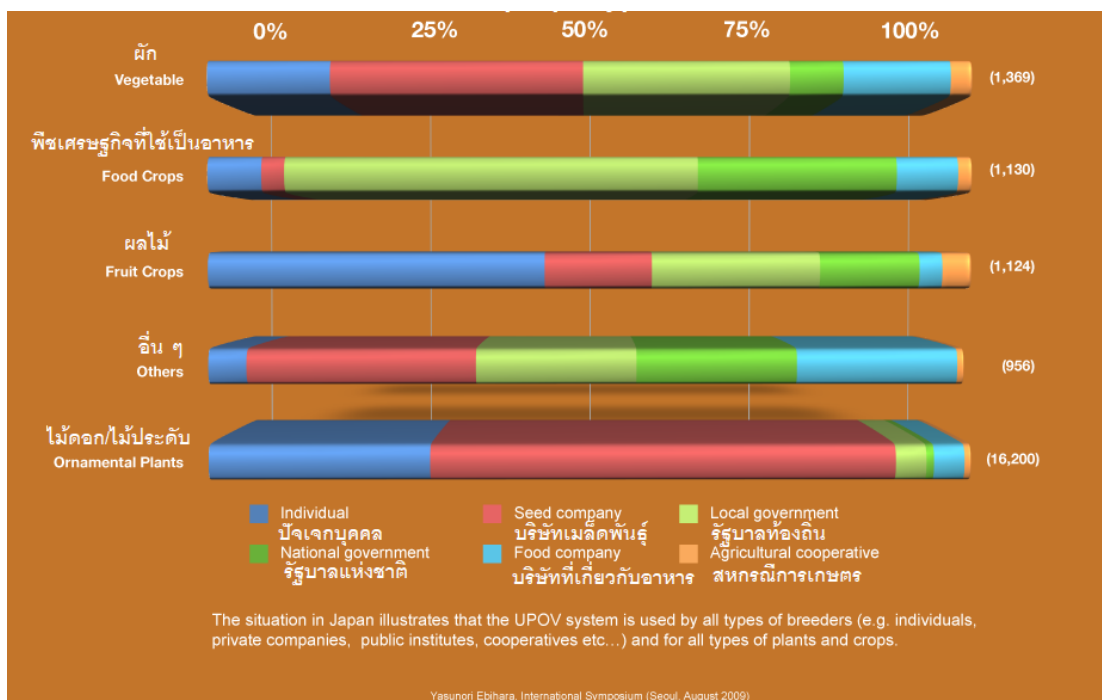
ตอนที่ 4 การที่จะได้รับการคุ้มครอง และนักปรับปรุงพันธุ์พืช (Plant Breeders)

- การที่พันธุ์พืชที่จะได้รับการคุ้มครอง <https://www.upov.int/overview/en/protection.html>

UPOV ส่งเสริมด้านการปรับปรุงพันธุ์พืชแก่สมาชิก ด้วยการให้การรับรองสิทธิแก่นักปรับปรุงพันธุ์พืช โดยการให้สิทธิคุ้มครองทางทรัพย์สินทางปัญญากับนักปรับปรุงพันธุ์พืชที่มีพันธุ์พืชใหม่ เมื่อพันธุ์ได้รับการคุ้มครองจากสิทธิของนักปรับปรุงพันธุ์พืช หากจะทำการผลิตพันธุ์พืชเหล่านี้เพื่อการค้าจะต้องได้รับการอนุญาตจากนักปรับปรุงพันธุ์พืช ซึ่งสิทธินักปรับปรุงพันธุ์พืช (The Plant breeder's Rights - PBR) ออกให้โดยแต่ละประเทศสมาชิก

- ใครบ้างที่สามารถได้รับการคุ้มครองพันธุ์พืช <https://www.upov.int/overview/en/breeder.html>

การคุ้มครองจะให้เฉพาะกับนักปรับปรุงพันธุ์พืชที่สร้างพันธุ์พืชใหม่เท่านั้น จะไม่ให้กับผู้อื่นใดที่ไม่ใช่นักปรับปรุงพันธุ์พืช นักปรับปรุงพันธุ์พืชในคำจำกัดความของ UPOV จะเป็นผู้ใดก็ได้ โดยไม่มีข้อจำกัด ตัวอย่างของนักปรับปรุงพันธุ์ เช่น เกษตรกร นักวิจัยทดลอง ภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรอิสระ เป็นต้น

ตัวอย่างในประเทศไทย ปุ้น สัดส่วนนักปรับปรุงพันธุ์พืชในแต่ละกลุ่มพืช เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย

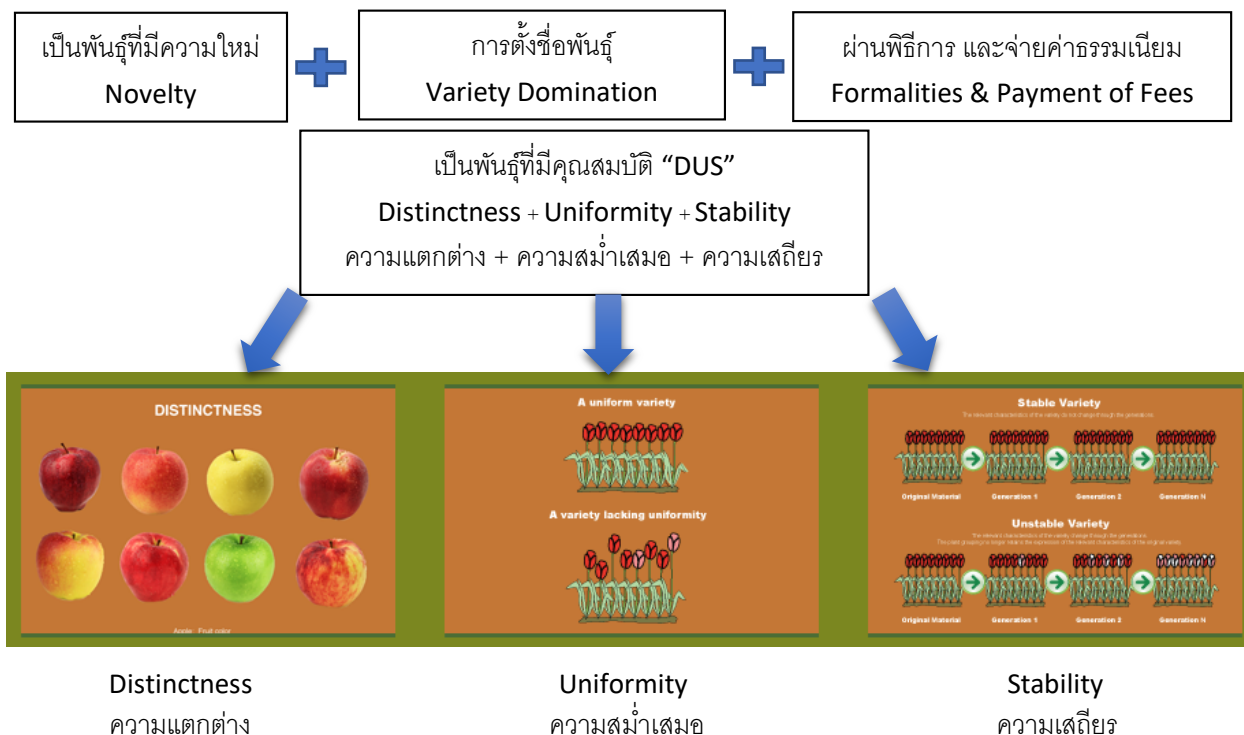
- กลุ่มพืชผัก : บริษัทเมล็ดพันธุ์ หน่วยงานท้องถิ่น เกษตรกร บริษัทเกี่ยวกับอาหาร หน่วยงานกลาง สหกรณ์การเกษตร
- กลุ่มพืชอาหารหลัก : หน่วยงานท้องถิ่น หน่วยงานกลาง บริษัทเกี่ยวกับอาหาร เกษตรกร บริษัทเมล็ดพันธุ์ สหกรณ์การเกษตร
- กลุ่มพืชผลไม้ : เกษตรกร หน่วยงานท้องถิ่น หน่วยงานกลาง บริษัทเมล็ดพันธุ์ สหกรณ์การเกษตร บริษัทเกี่ยวกับอาหาร
- กลุ่มอื่นๆ เช่น เห็ด : บริษัทเมล็ดพันธุ์ บริษัทเกี่ยวกับอาหาร หน่วยงานกลาง หน่วยงานท้องถิ่น เกษตรกร สหกรณ์การเกษตร
- กลุ่มไม้ดอกๆ : บริษัทเมล็ดพันธุ์ เกษตรกร บริษัทเกี่ยวกับอาหาร หน่วยงานท้องถิ่น หน่วยงานกลาง สหกรณ์การเกษตร

ตอนที่ 5 ข้อยกเว้นสิทธิ และเงื่อนไข

- ข้อยกเว้นสิทธินักปรับปรุงพันธุ์พืช <https://www.upov.int/overview/en/exceptions.html>

- เงื่อนไขที่จะทำให้ได้รับความคุ้มครอง <https://www.upov.int/overview/en/conditions.html>

ตอนที่ 6 ผลกระทบ

<https://www.upov.int/overview/en/impact.html>

จากการนำระบบการคุ้มครองพันธุ์พืชของ UPOV ไปใช้สมาชิกของ UPOV พบว่ามีความสัมพันธ์ต่อสิ่งต่อไปนี้ คือ

1. มีกิจกรรมการปรับปรุงพันธุ์พืชมากขึ้น
2. มีพันธุ์พืชที่ได้รับการปรับปรุงมากขึ้น
3. มีจำนวนพันธุ์พืชใหม่ ๆ มากขึ้น
4. นักปรับปรุงพันธุ์พืชมีความหลากหลายมากขึ้น (นักปรับปรุงพันธุ์พืชเอกชน นักวิจัยทดลอง)
5. จากการที่มีจำนวนพันธุ์พืชจากต่างประเทศมากขึ้น จึงเกิดการผลักดันการพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่ ๆ
6. มีความสามารถในการแข่งขันทางการตลาดกับต่างประเทศมากขึ้น และ
7. เกิดการปรับปรุงการเข้าถึงพันธุ์พืชต่างประเทศ และทำให้การปรับปรุงพันธุ์พืชในประเทศดีขึ้น

หากท่านต้องการเอกสารเพิ่มเติม ในเรื่องผลกระทบจากการมีการคุ้มครองพันธุ์พืชและการเข้าเป็นสมาชิกกับ UPOV จะหาอ่านเพิ่มเติมได้ที่ “UPOV Report on the Impact of Plant Variety Production” (มีเอกสารให้ตามคำร้องขอ) <https://www.upov.int/overview/en/impact.html>

